

RETNINGSLINJER FOR KONTROLL ETTER YRKESTRANSPORTLOVEN

1. Kontrollmyndighet
2. Kontrollens omfang
3. Lovens utgangspunkt
4. Norske transportører
 - 4.1. Løyvedokument
 - 4.1.1. Ruteløyve
 - 4.2. Leie- og leasingavtale
 - 4.3. Persontransport med motorvogn
 - 4.3.1. I rute
 - 4.3.2. Utenfor rute
 - 4.4. Godstransport
 - 4.5. Transport som kan drives uten løyve
 - 4.5.1. Egentransport av gods
 - 4.5.2. Transport av post
 - 4.5.3. Egentransport av personer
 - 4.5.4. Persontransport i tilknytning til arbeidsforhold innen helse- og omsorgssektoren
 - 4.5.5. Annen persontransport
 - 4.5.6. Særskilte transporter
 - 4.5.7. Annen løyvefri transport, fellesforskriften § 2
5. Utenlandske transportører
 - 5.1. Ulik internasjonal transport
 - 5.2. Ulike internasjonale transporttillatelser
 - 5.2.1. EØS
 - 5.2.2. ECMT
 - 5.2.3. Avtaler
 - 5.3. Kontrolldokument
 - 5.3.1. Persontransport i rute
 - 5.3.2. Transport i henhold til fellesskapstillatelser/fellesskapslisenser
 - 5.3.3. Transport i henhold til ECMT
 - 5.3.4. Transport i henhold til bilaterale eller multilaterale avtaler
 - 5.4. Førerattester
 - 5.5. Andre staters grunnlag for markedsadgang
 - 5.6. Egentransport
6. Klageadgang
7. Rapportering og anmeldelse
8. Merknader til retningslinjene

1. Kontrollmyndighet

Kontrollmyndighet etter disse retningslinjer er politiet, Statens vegvesen eller annen offentlig tjenestemann som departementet gir fullmakt til å utføre kontroll, jf. lov 21.06.2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportloven) § 38.

Det følger av interne fullmakter i Statens vegvesen og politiet hvilket personell som har fullmakt til å utføre kontroll etter yrkestransportloven. Det er ikke nødvendig at beslutninger om å ilegge administrative sanksjoner etter yrkestransportloven forelegges tjenestemann som tilhører påtalemyndigheten.

Retningslinjene gjelder for kontroll etter:

- lov 21.06.2002 nr. 45. om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportloven/ytrl)
- forskrift om yrkestransport innenlands med motorvogn eller fartøy (fellesforskriften) av 26.03.2003 nr. 401
- forskrift om internasjonal person- og godstransport, samt kabotasje av 26.03.2003 nr. 402

2. Kontrollens omfang

Med hjemmel i Vegtrafikklov 18.06.1965 nr. 4 § 10 kan politi, Statens vegvesen eller annen offentlig tjenestemann som departementet har gitt fullmakt, kreve at fører av motorvogn skal stanse og vise frem de dokumenter det er påbudt å ha med under kjøringen. Førers plikter er nærmere beskrevet i forskrift om bruk av motorvogn av 25.01.1990 nr. 92 § 1-7.

Manglende etterlevelse av plikten til å stanse er i seg selv straffbart.

Beltebil regnes ikke som motorvogn etter ytrl.

Ved godstransport omfatter kontrollen motorvogn med tillatt totalvekt over 3500 kg. Med tillatt totalvekt menes den maksimale totalvekt motorvognen er registrert for. Med motorvogn etter ytrl regnes lastebil, kombinert bil og trekkbil tillatt brukt på offentlig vei. Tilhenger regnes ikke som en del av motorvognen ved beregningen av tillatt totalvekt.

Ved persontransport omfatter løyvekontrollen enhver motorvogn uten hensyn til tillatt totalvekt.

Kontrollen skal fortrinnsvis foretas av motorvogner som fører last eller passasjerer og i forbindelse med annen brukskontroll. Ved valg av egnet kontrollplass må det tas hensyn til at kontrollen kan bli tid- og plasskrevende.

Med løyve menes selve tillatelsen til å utføre transport mot vederlag.

Med løyvedokument menes dokumentasjon på at innehaveren har tillatelse til å utføre transport mot vederlag.

3. Lovens utgangspunkt

Enhver som skal drive godstransport med motorvogn over 3500 kg eller persontransport mot vederlag må ha løyve.

Med "drive" menes her all transport med unntak av det rent sporadiske. Det vil si at en som privatperson eller en ideell organisasjon kan gjennomføre et transportoppdrag uten løyve når det kun er et enkeltstående tilfelle.

Vederlagsbegrepet favner vidt og omfatter enhver form for godtgjørelse man selv eller andre mottar som følge av at transportoppdraget blir utført. Det være seg vederlag i form av penger eller naturalytelser. Vederlagsbegrepet omfatter også de tilfeller hvor vederlaget ikke gir fortjeneste.

4. Norske transportører

Ved kontroll av norsk motorvogn er det tilstrekkelig å kontrollere norsk løyve selv om transportøren utfører et internasjonalt oppdrag.

4.1. Løyvedokument

Ett løyve gjelder for transport med *en* motorvogn, jf. fellesforskriften § 13.

Løyvedokumentet i original skal følge motorvognen under løyvepliktig transport og vises frem ved kontroll.

Det er utarbeidet et felles løyvedokument for alle løyve kategorier.

Løyvedokumentet gjelder kun for en løyvekategori og det skal være krysset av i en av rubrikkene på dokumentet.

Egenproduserte løyvedokumenter (dokumenter som ikke er utstedt på statens blanketter) kan ikke nyttes som løyvedokument etter 31.12.2003.

Med unntak av selskapsvognløyve er det ikke krav om at motorvognens kjennemerke skal være påført løyvedokumentet. Godstransportør som nytter løyvedokument hvor kjennemerke er påført, er likevel ikke begrenset til kun å nytte det respektive motorvognen.

Ved tap av løyvedokument kan løyvemyndigheten utstede et duplikatdokument. For godstransport fremgår det da av løyveregisteret i Autosys at det er utstedt et duplikat, dato for utstedelse og eventuelt hvor mange duplikat som er utstedt. For de tilfeller hvor det er utstedt et duplikat, er ikke lenger det originale dokumentet eller tidligere duplikat gyldig som dokumentasjon på at innehaveren har rett til å utføre løyvepliktig transport.

Det gjøres oppmerksom på at telefonkatalogmetoden tidligere har vært benyttet ved utfylling av løyvedokument. Dette har i noen tilfeller ført til manglende samsvar mellom skrivemåten på navn som står i vognkortet og det navn som står på løyvedokumentet. Ved løyvekontroll er det derfor organisasjonsnummer eller fødselsnummer som er avgjørende med hensyn til om innehaver av løyve også har disposisjonsrett over motorvognen.

4.1.1. Ruteløyve

Ved rutetransport er ikke løyvet begrenset til å gjelde kun en motorvogn. For rutetransport kan bekreftet kopi av løyvedokumentet vises frem ved kontroll, jf. fellesforskriften § 13. Det er ikke krav om at kopiene skal nummereres.

4.2. Leie- eller leasingavtale

Fører av motorvogn som utfører løyvepliktig transport skal til enhver tid kunne dokumentere at løyvehaver har disposisjonsrett over motorvognen, jf. fellesforskriften § 13.

Disposisjonsretten dokumenteres ved at løyvehaver står oppført som eier i vognkortet eller ved at kopi av leie- eller leasingavtale vises frem. Det skal fremgå av avtalen hvem som er dens parter og hvilken motorvogn som omfattes. Motorvognen identifiseres ved kjennemerke eller chassisnummer.

4.3. Persontransport med motorvogn

4.3.1. I rute

Hva som skal kontrolleres	Hjemmel
Bekreftet kopi av løyvedokument for persontransport i rute.	Ytrl § 38, jf. §§ 4, 6 og 35. Fellesforskriften § 13
Leie- eller leasingavtale der løyvehaver ikke står oppført som eier i vognkortet.	Ytrl § 38 Fellesforskriften § 13
Kjøreseddel	Ytrl § 37 a

Rettsstridig forhold	Sanksjon
Løyve for persontransport i rute mangler	Ytrl §§ 40 og 41 Bruksforbud i minst en uke og anmeldelse. Ved gjentatt overtredelse skal bruksforbudet økes inntil en måned. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det sammen. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring.

Bekreftet kopi av løyvedokument for persontransport i rute mangler.	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil bekreftet kopi av løyvedokumentet kan fremskaffes.
Leie- eller leasingavtale mangler	Ytrl §§ 40 og 41 Bruksforbud inntil disposisjonsretten kan bekreftes ved kopi av leie- eller leasingavtale. Dersom disposisjonsrett ikke kan dokumenteres, ilegges bruksforbud i minst en uke eller inntil leie- eller leasingavtale kan vises frem.
Forfalsket løyvedokument vises frem ved løyvepliktig transport.	Ytrl § 40 Bruksforbud i en måned og anmeldelse. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring.
Løyvet er overdratt uten samtykke fra løyvemyndigheten eller leid ut.	Ytrl §§ 28, 40 og 41 Bruksforbud i minst en uke. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring Løyvehaver, den som disponerer løyvedokumentet og fører anmeldes.
Løyvet er endelig tilbakekalt eller slettet, men vises frem under løyvepliktig transport.	Ytrl §§ 29 (3) Fellesforskriften § 17 Løyvedokumentet inndras. Bruksforbud i minst en uke. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring Fører, løyvehaver og den som disponerer løyvedokumentet anmeldes.
Kjøreseddel mangler	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil kjøreseddel kan fremskaffes.

4.3.2.Utenfor rute

Hva som skal kontrolleres	Hjemmel
Løyvedokument i original for persontransport utenfor rute. For	Ytrl § 38, jf. §§ 4, 9 og 35. Fellesforskriften § 13

turvognløyver skal løyvedokumentet kontrolleres mot opplysningene i det sentrale løyverregisteret.	
Leie- eller leasingavtale der løyvehaver ikke står oppført som eier i vognkortet.	Ytrl § 38 Fellesforskriften § 13
Samsvar mellom kjennemerke påført løyvedokument og motorvognen for selskapsvogner.	Fellesforskriften §§ 13 og 40
Kjøreseddel	Ytrl § 37 a

Rettsstridig forhold	Sanksjon
Løyve for persontransport utenfor rute mangler.	Ytrl §§ 40 og 41 Bruksforbud i minst en uke og anmeldelse. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring.
Løyve for persontransport utenfor rute mangler og transporten utføres mot vederlag på samme måte som drosje (ytrl § 4). (Piratdrosjer)	Ytrl §§ 40 og 41 Bruksforbud i minst tre måneder og anmeldelse. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring.
Løyvedokument for persontransport utenfor rute mangler.	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil løyvedokumentet kan fremskaffes.
Leie- eller leasingavtale mangler	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil disposisjonsretten kan bekreftes ved kopi av leie- eller leasingavtale. Dersom disposisjonsrett ikke kan dokumenteres, ilegges bruksforbud i minst en uke eller inntil leie- eller leasingavtale kan vises frem.
Kopi av løyvedokument eller forfalskning vises frem ved løyvepliktig transport.	Ytrl § 40 Bruksforbud i en måned og anmeldelse. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring.

Løyvet er overdratt uten samtykke fra løyvemyndigheten eller leid ut.	Ytrl §§ 28, 40 og 41 Bruksforbud i minst en uke. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring Løyvehaver, den som disponerer løyvedokumentet og fører anmeldes.
Løyvet er endelig tilbakekalt eller slettet, men vises frem under løyvepliktig transport.	Ytrl §§ 29 (3) Fellesforskriften § 17 Løyvedokumentet inndras. Bruksforbud i minst en uke. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring Løyvehaver, den som disponerer løyvedokumentet og fører anmeldes.
Manglende samsvar mellom kjennemerke påført løyvedokument og motorvognen som nyttes som selskapsvogn.	Ytrl § 40 Bruksforbud i minst en uke. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring
Kjøreseddel mangler	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil kjøreseddel kan fremskaffes.

Ved piratdrosjevirkosomhet vil et kortere bruksforbud ikke få den tilsiktede effekt ved at virksomheten uregelmessig (særlig ved trafikktopper i helgene) sammenlignet med den profesjonelle transportør som er i kontinuerlig virksomhet.

4.4. Godstransport

Hva som skal kontrolleres	Hjemmel
Løyvedokument i original for godstransport. Løyvedokumentet skal kontrolleres mot opplysningene i det sentrale løyveregisteret.	Ytrl § 38, jf. §§ 5 og 35. Fellesforskriften § 13
Leie- eller leasingavtale der løyvehaver ikke står oppført som eier i vognkortet.	Ytrl § 38 Fellesforskriften § 13
Rettsstridig forhold	Sanksjon

Løyve for godstransport mangler.	Ytrl §§ 40 og 41 Bruksforbud i minst en uke og anmeldelse. Omlasting. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring.
Løyvedokument for godstransport mangler.	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil løyvedokumentet kan fremskaffes.
Leie- eller leasingavtale mangler	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil disposisjonsretten kan bekreftes ved kopi av leie- eller leasingavtale. Dersom disposisjonsrett ikke kan dokumenteres, ilegges bruksforbud i minst en uke eller inntil leie- eller leasingavtale kan vises frem.
Kopi av løyvedokument eller forfalskning vises frem ved løyvepliktig transport.	Ytrl § 40 Bruksforbud i en måned og anmeldelse. Omlasting. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring.
Løyvet er overdratt uten samtykke fra løyvemyndigheten eller leid ut.	Ytrl §§ 28, 40 og 41 Bruksforbud i minst en uke. Omlasting. Kjennemerke og vognkort inndras med det sammen. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring Løyvehaver, den som disponerer løyvedokumentet og fører anmeldes.

Løyvet er endelig tilbakekalt eller slettet, men vises frem under løyvepliktig transport.	Ytrl §§ 29 (3), 40 og 41 Fellesforskriften § 17 Løyvedokumentet inndras. Bruksforbud i minst en uke. Omlasting. Kjennemerke og vognkort inndras med det sammen. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring Løyvehaver, den som disponerer løyvedokumentet og fører anmeldes.
---	--

4.5. Transport som kan drives uten løyve

4.5.1. Egentransport av gods

En transportør trenger ikke løyve for godstransport for transport av eget gods når transporten er et ledd i annen næringsvirksomhet, jf. ytrl § 16 (1). Denne bestemmelsen forutsetter at transportøren har eiendomsretten til godset som transporteres.

Likt med eget gods regnes gods som vedkommende har fått rådighet over i forbindelse med kjøp, salg, lån, leie, fremstilling, behandling eller reparasjon, jf. ytrl § 16 (2). Etter denne bestemmelsen er det ikke stilt krav om at transportøren skal ha eiendomsretten til det transporterte godset.

Ved vurdering av hvorvidt det foreligger løyvepliktig transport eller egentransport, må hoveddelen av næringsvirksomheten vurderes. Der hvor transportoppdraget fremstår som en tilleggsfunksjon, foreligger det egentransport.

Eksempler på egentransport av gods:

- Utkjøring av egne varer til mottaker (møbler, mat mv.)
- Kjøring av asfalt til egen asfaltmaskin.
- Kjøring av egenprodusert asfalt til andres asfaltmaskin.
- Bortkjøring av masse som ledd i en totalentreprise hvor transporten ikke utgjør hoveddelen av oppdraget.

Hva som skal kontrolleres	Hjemmel
Egentransporterklæring i original.	Ytrl § 38, jf. §§ 5 og 16 flg. Fellesforskriften § 13
Leie- eller leasingavtale der løyvehaver ikke står oppført som eier i vognkortet.	Ytrl § 38 Fellesforskriften § 13
Rettsstridig forhold	Sanksjon

Egentransporterklæring i original mangler når kravene til å kunne drive egentransport foreligger.	Muntlig advarsel om at egentransporterklæring må følge motorvognen under egentransport.
Løyvepliktig transport ledsages av egentransporterklæring.	Ytrl §§ 40 og 41 Bruksforbud i minst en uke og anmeldelse. Omlasting. Kjennemerke og vognkort kan inndras med det samme. Ved behov kan motorvognen tas i forvaring.
Leie- eller leasingavtale mangler	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil disposisjonsretten kan bekreftes ved kopi av leie- eller leasingavtale. Dersom disposisjonsrett ikke kan dokumenteres, ilegges bruksforbud i minst en uke eller inntil leie- eller leasingavtale kan vises frem.

4.5.2.Transport av post

Posten Norge AS kan transportere post som inngår i deres samfunnspålagte oppgave uten løyve, jf. ytrl § 17. Dette gjelder likevel bare for transport med Postens egne motorvogner eller med motorvogner de kan dokumentere disposisjonsrett til.

Når Posten Norge AS transporterer konkurranseutsatt post eller en kombinasjon av pålagt og konkurranseutsatt transport, er løyve likevel påkrevd.

4.5.3.Egentransport av personer

Egentransport av personer omfatter en virksomhets egne ansatte eller transport av egne overnattingsgjester, jf. ytrl § 18. Dette gjelder likevel bare for transport med virksomhetens egne motorvogner eller motorvogner de kan dokumentere disposisjonsrett til.

4.5.4.Persontransport i tilknytning til arbeidsforhold innen helse- og omsorgssektoren

Transport innen helse- og omsorgssektoren kan utføres uten løyve med motorvogn registrert for inntil ni personer inkludert føreren når transporten fremstår som et naturlig ledd i den ansattes arbeidsoppgaver, jf. ytrl § 19.

4.5.5.Annen persontransport

Det er ikke nødvendig med løyve for "nabokjøring". Det vil si hvor den som disponerer en motorvogn tar med seg kolleger eller naboer mellom bosted og

arbeidssted. Videre er heller ikke løyve påkrevd for transport av syke eller skadde personer i ambulanse, jf. ytrl § 20.

4.5.6.Særskilte transporter

Departementet kan gi fritak fra kravet til løyve, jf. ytrl § 21. Bekreftet kopi av departementets vedtak skal følge motorvognen under transporten og vilkårene som fremgår av vedtaket skal være oppfylt.

4.5.7.Annen løyvefri transport, fellesforskriften § 2

4.5.7.1.Transport med beltekjøretøy.

4.5.7.2.Berging av kjøretøy og fjerning av feilparkerte biler utført med motorvogn som er særskilt utarbeidet for slik virksomhet.

4.5.7.3.Transport av forbruksavfall innen egen kommune med motorvogn registret på kommunen eller kommunal etat. Det samme gjelder innen flere kommuner hvor slik transport er organisert i et interkommunalt selskap.

5. Utenlandske transportører

Internasjonal transport foregår når transporten inneholder et grensekryssende element, dvs når en motorvogn har krysset en grense før, under eller etter et transportoppdrag. Det må være et særskilt rettslig grunnlag for at en utenlandsk transportør skal kunne utføre transport på norsk territorium.

5.1. Ulik internasjonal transport

Det skilles mellom fire hovedtyper internasjonal vegtransport:

5.1.1. Bilateral transport

Transport med utgangspunkt i den staten hvor transportøren er hjemmehørende og endepunkt i en annen.

5.1.2. Transittransport

Transport med utgangspunkt i en av to stater, og som kjører gjennom en annen stat uten å sette fra seg eller ta opp last eller passasjerer.

5.1.3. Tredjelandstransport

Transport mellom territoriet til en stat hvor transportøren *ikke* hører hjemme og et tredjeland.

5.1.4. Kabotasje

Transport hvor en transportør fra en stat driver transport mellom to punkter på territoriet til en annen stat.

5.2. Ulike internasjonale transporttillatelser

5.2.1. Transportører fra et *EØS-land* som utfører transport innenfor EØS kan gjøre dette i henhold til en fellesskapstillatelse for godstransport og en fellesskapslisens for persontransport. En slik tillatelse/lisens gir adgang til å utføre bilateral transport, transittransport, tredjelandstransport og

midlertidig kabotasje. Tillatelsen gjelder i fem år fra utstedelsesdato. Transportører fra følgende nye medlemsstater har ikke adgang til å utføre kabotasje før tidligst 01.05.2006: Estland, Latvia, Litauen, Polen, Ungarn, Tsjekkia, Slovakia og Malta.

- 5.2.2. Transportører fra et *ECMT-land* kan utføre bilateral transport, transitttransport og tredjelandstransport av gods innenfor ECMT i henhold til en ECMT-tillatelse. Kabotasje er ikke tillatt på grunnlag av en ECMT-tillatelse.

Følgende stater er medlemmer i ECMT: Østerrike, Belgia, Danmark, Frankrike, Tyskland, Hellas, Italia, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spania, Sverige, Sveits, Tyrkia, Storbritannia, Albania, Armenia, Azerbaijan, Hviterussland, Bosnia Herzegovina, Bulgaria, Kroatia, Tsjekkia, Estland, Finland, FYR Makedonia, Georgia, Ungarn, Island, Irland, Latvia, Liechtenstein, Litauen, Malta, Moldova, Polen, Romania, Russland, Serbia & Montenegro, Slovakia, Slovenia, Ukraina.

Bilateral transport, transitttransport og tredjelandstransport av passasjer utenfor rute er i stor grad liberalisert for transportører fra et ECMT-land. Ta kontakt med Vegdirektoratet eller Samferdselsdepartementet for ytterligere informasjon.

- 5.2.3. Transportører fra land som Norge har inngått *bilaterale eller multilaterale vegtransportavtaler* med kan utføre transport i henhold til bestemmelser i disse avtalene. Det følger av noen av avtalene at de ikke kreves tillatelse for å utføre bilateral transport eller transitttransport. Det kreves alltid tillatelse for tredjelandstransport. Kabotasje tillates kun unntaksvis. Hvor tillatelse kreves, følger det av selve tillatelsen hvilken type transport som kan utføres.

5.3. Kontrolldokument

5.3.1. Persontransport i rute

Persontransport i rute forutsetter gyldig tillatelse. For ruter innen EØS utsteder de kompetente myndigheter i en av avgangsstatene tillatelse til rutetransport. For ruter med endepunkt utenfor EØS, må begge avgangslandenes myndigheter (og myndighetene i eventuelle transittstater) utstede en tillatelse som vises frem på bussen.

5.3.2. Transport i henhold til fellesskapstillatelser/fellesskapslisenser

Hva som skal kontrolleres	Hjemmel
Attestert kopi av fellesskapstillatelse (godstransport) gyldig i fem år fra utstedelsesdato.	Forordning 881/92 art. 5.4
Førerattest for sjåfører som ikke er statsborgere i en EØS-stat som utfører	Forordning 881/92 som endret ved forordning 484/2002 art. 6.4

transport for en arbeidsgiver som er etabler i en EØS-stat.	
Attestert kopi av fellesskapslisens (persontransport) gyldig i fem år fra utstedelsesdato.	Forordning 684/92 som endret ved forordning 11/98 art. 3a.2.
Kjøreskjema og passasjerliste (persontransport)	Forordning 684/92 som endret ved forordning 11/98 art. 11
Tillatelse til å drive persontransport i rute.	Forordning 684/92 som endret ved forordning 11/98 art. 15.1
Attest for internasjonal egentransport av personer i EØS.	Forordning 684/92 som endret ved forordning 11/98 art. 13 og 15

Rettsstridig forhold	Sanksjon
Attestert kopi av fellesskapstillatelse (godstransport) mangler.	Ytrl §§ 40 og 41 Bruksforbud inntil attestert kopi av fellesskapstillatelse kan vises frem. Omlasting – tom motorvogn tillates å kjøre ut av landet.
Førerattest mangler.	Ytrl §§ 40 og 41 Bruksforbud inntil gyldig førerattest kan vises frem. Transporten kan fortsette med annen sjåfør med gyldig førerattest eller annen sjåfør som ikke trenger vise frem førerattest. Omlasting – tom motorvogn tillates å kjøre ut av landet.
Attestert kopi av fellesskapslisens (persontransport) mangler.	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil bekreftet kopi av fellesskapslisens kan vises frem.
Kjøreskjema/passasjerliste (persontransport) mangler.	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil korrekt utfylt skjema foreligger. Kravet om kjøreskjema/passasjerliste gjelder <i>ikke</i> for finske, svenske eller danske transportører.
Tillatelse til å drive persontransport i rute kan ikke vises frem.	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil passasjerene kan befordres videre på lovlig måte. Anmeldelse.
Attest for internasjonal egentransport av personer i EØS.	Muntlig advarsel.

5.3.3. Transport i henhold til ECMT

ECMT – tillatelsen er gyldig i den tidsperiode som er angitt på tillatelsen. Grønn tillatelse er gyldig i ett kalenderår, gul tillatelse er gyldig i en måned. Papiret inneholder sikkerhetsdetaljer for å motvirke forfalskninger.

Tillatelsen er kun gyldig dersom nødvendige vedlegg medfølger i ferdig utfylt stand av godkjente myndigheter eller forhandlere. Hvilke vedlegg som skal følge tillatelsen avhenger av hvilken EURO-klasse motorvognen tilhører. Dette er stemplet på forsiden av tillatelsen.

Kjørebok (logbook) skal medfølge motorvognen og skal fylles ut for hver tur. Kjøreboka skal ha samme nummer som tillatelsen den følger, og skal stemples av kontrollmyndighetene ved kontroll.

Det er ikke tillatt å være borte fra hjemstaten i mer enn seks uker ved bruk av en ECMT – tillatelse. Dette kontrolleres i kjøreboka.

Tillatelsen gir ikke rett til å utføre kabotasje.

Tillatelsen kan ikke overdras.

Hva som skal kontrolleres	Hjemmel
Adgangen til å utføre transport av gods i henhold til ECMT.	Ytrl §§ 10 og 38 Forskrift om internasjonal person- og godstransport, samt kabotasje §§ 3 og 5
Gyldighetsdato for ECMT – tillatelsen.	

Rettsstridig forhold	Sanksjon
ECMT – tillatelse mangler	Ytrl §§ 40 og 41 Omlasting – tom motorvogn tillates å kjøre ut av landet. Anmeldelse.
ECMT – tillatelsen er feil utfylt, forfalsket eller mangler nødvendige vedlegg.	Ytrl §§ 40 og 41 Bruksforbud inntil korrigering kan foretas. Omlasting – tom motorvogn tillates å kjøre ut av landet. Anmeldelse.
ECMT – tillatelsen har ikke vært innom hjemlandet på seks uker.	Ytrl § 40 Omlasting – tom motorvogn tillates å kjøre ut av landet. Anmeldelse.

5.3.4. Transport i henhold til bilaterale eller multilaterale avtaler

Hva som skal kontrolleres	Hjemmel
Adgangen til å utføre transport av gods og personer i henhold til bilateral eller multilateral vegtransportavtale.	Ytrl §§ 10 og 38 Forskrift om internasjonal person- og godstransport, samt kabotasje §§ 3 og 5

Rettsstridig forhold	Sanksjon
Enkeltturtillatelse mangler der dette er påkrevd i henhold til avtale (godstransport).	Ytrl §§ 40 og 41 Omlasting – tom motorvogn tillates å kjøre ut av landet. Anmeldelse.
Enkeltturtillatelse er ukorrekt utfylt eller overdratt i strid med avtale (godstransport).	Ytrl §§ 40 og 41 Omlasting – tom motorvogn tillates å kjøre ut av landet. Anmeldelse.
Kabotasje (gods og passasjerer) uten hjemmel i avtale.	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil lovlig transport kan utføres. Omlasting (godstransport) – tom motorvogn tillates å kjøre ut av landet. Anmeldelse.
Transport av passasjerer mot vederlag uten gyldig tillatelse i henhold til avtale.	Ytrl § 40 Bruksforbud inntil passasjerene lovlig kan transporteres videre.

5.4. Førerattester

Sjåfører som ikke er statsborgere i en EØS-stat og som utfører transport med motorvogn i henhold til en fellesskapstillatelse utstedt til en EØS-transportør, må kunne forevise førerattest, jf. forordning 881/92 som endret ved forordning 484/2002 art. 6.4.

5.5. Andre staters grunnlag for markedsadgang

Det kan foreligge avtaler og praksis som gir ytterligere markedsadgang enn EØS og ECMT. Disse avtalene gjelder der de gir transportørene ytterligere rettigheter enn det som følger av EØS og ECMT. Nedenstående oversikt over foreliggende avtaler er derfor ikke uttømmende.

5.5.1. Albania

5.5.1.1. ECMT

5.5.2.Armenia

5.5.2.1.ECMT

5.5.3.Aserbadsjan

5.5.3.1.ECMT

5.5.3.2.Ingen avtale foreligger. Det utveksles likevel transporttillatelser for godstransport. Persontransport er ikke regulert.

5.5.4.Belgia

5.5.4.1.EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)

5.5.4.2.ECMT

5.5.5.Bosnia – Herzegovina

5.5.5.1.ECMT

5.5.6.Bulgaria

5.5.6.1.ECMT

5.5.6.2.Avtale fra 1978.

5.5.6.2.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse og *tredjelandstransport* ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.6.2.2. Persontransport utenfor rute er fritatt for kravet til tillatelse. Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd.

5.5.7.Danmark

5.5.7.1.EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)

5.5.7.2.ECMT

5.5.8.Estland

5.5.8.1.EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2006 eller med hjemmel i særskilt avtale.

5.5.8.2.ECMT

5.5.8.3.Avtale fra 1994.

5.5.8.3.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse dersom ikke motorvognen tilfredsstiller kravene til EURO 1 eller bedre, eller er førstegangsregistrert før 01.10.1993. Tillatelsene er gyldige til 31.01 året etter utstedelse. *Tredjelandstransport* ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.8.3.2. Persontransport utenfor rute er fritatt for kravet til tillatelse. Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd.

5.5.9.Finland

- 5.5.9.1.EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)
- 5.5.9.2.ECMT

5.5.10. Frankrike

- 5.5.10.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)
- 5.5.10.2. ECMT

5.5.11. Georgia

- 5.5.11.1. ECMT

5.5.12. Hellas

- 5.5.12.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)
- 5.5.12.2. ECMT

5.5.13. Hviterussland

- 5.5.13.1. ECMT
- 5.5.13.2. Avtale fra 1997.
 - 5.5.13.2.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse
Tillatelsene er gyldige til 31.01 året etter utstedelse.
Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.
 - 5.5.13.2.2. Persontransport utenfor rute er fritatt for kravet til tillatelse.
Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd.

5.5.14. Irland

- 5.5.14.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)
- 5.5.14.2. ECMT

5.5.15. Island

- 5.5.15.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)
- 5.5.15.2. ECMT

5.5.16. Italia

- 5.5.16.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)
- 5.5.16.2. ECMT

5.5.17. Kroatia

- 5.5.17.1. ECMT
- 5.5.17.2. Avtale fra 1994

- 5.5.17.2.1. Godstransport: Tillatelse er ikke påkrevd for *bilateral transport*.
Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.
- 5.5.17.2.2. Persontransport utenfor rute er fritatt for kravet til tillatelse.
Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd.

5.5.18. Kypros

- 5.5.18.1. EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2006 eller med hjemmel i særskilt avtale.

5.5.19. Latvia

- 5.5.19.1. EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2006 eller med hjemmel i særskilt avtale.

5.5.19.2. ECMT

5.5.19.3. Avtale fra 1994.

- 5.5.19.3.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse dersom ikke motorvognen tilfredsstiller kravene til EURO 1 eller bedre, eller er førstegangsregistrert før 01.10.1993. Fra 01.01.2004 kreves enkeltturtillatelse dersom motorvognen ikke tilfredsstiller kravene til EURO 2 eller bedre, eller er førstegangsregistrert før 01.10.1996. Tillatelsene er gyldige til 31.01 året etter utstedelse.
Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

- 5.5.19.3.2. Persontransport utenfor rute er fritatt for kravet til tillatelse.
Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd. Interbus kontrolldokument aksepteres.

5.5.20. Liechtenstein

- 5.5.20.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)
- 5.5.20.2. ECMT

5.5.21. Litauen

- 5.5.21.1. EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2006 eller med hjemmel i særskilt avtale.

5.5.21.2. ECMT

5.5.21.3. Avtale fra 1993

- 5.5.21.3.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse. Tillatelsene er gyldige til 31.01 året etter utstedelse.
Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

- 5.5.21.3.2. Persontransport utenfor rute eller som ikke er pendeltransport er fritatt for kravet til tillatelse. Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd.

5.5.22. Luxemburg

- 5.5.22.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)
- 5.5.22.2. ECMT

5.5.23. Makedonia

- 5.5.23.1. ECMT
- 5.5.23.2. Avtale fra 2001
 - 5.5.23.2.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse dersom motorvognen ikke tilfredsstiller kravene til EURO 1 eller bedre, eller er førstegangsregistrert før 01.10.1996. Tillatelsene er gyldige til 31.01 året etter utstedelse. *Tredjelandstransport* ved tredjelandstransporttillatelse.
 - 5.5.23.2.2. Persontransport utenfor rute er fritatt for kravet til tillatelse. Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd. Egen tillatelse for pendeltransport.

5.5.24. Malta

- 5.5.24.1. EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2006 eller med hjemmel i særskilt avtale.
- 5.5.24.2. ECMT

5.5.25. Moldova

- 5.5.25.1. ECMT

5.5.26. Nederland

- 5.5.26.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)
- 5.5.26.2. ECMT

5.5.27. Polen

- 5.5.27.1. EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2007 eller med hjemmel i særskilt avtale.
- 5.5.27.2. ECMT
- 5.5.27.3. Avtale fra 1969
 - 5.5.27.3.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse dersom motorvognen ikke tilfredsstiller kravene til EURO 1 eller bedre, eller er førstegangsregistrert før 01.10.1996. Tillatelsene er gyldige til 31.01 året etter utstedelse. *Tredjelandstransport* ved tredjelandstransporttillatelse. Dette gjelder likevel ikke dersom transporten foregår i transitt gjennom motorvognens registreringsstat.

5.5.27.3.2. Persontransport utenfor rute er fritatt for kravet til tillatelse.
Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd.

5.5.28. Portugal

5.5.28.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)

5.5.28.2. ECMT

5.5.29. Romania

5.5.29.1. ECMT

5.5.29.2. Avtale fra 1980

5.5.29.2.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse.
Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.29.2.2. Persontransport utenfor rute er krever tillatelse. Unntak for rundturer med lukkede dører, transittering med lukkede dører og når passasjerene settes av i vertslandet.
Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd.

5.5.30. Russland

5.5.30.1. ECMT

5.5.30.2. Norge har en avtale med Sovjetunionen fra 1974. Ny avtale er ferdigforhandlet med Russland i oktober 2003, men er ikke undertegnet og ratifisert.

5.5.30.2.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse.
Tillatelsene er gyldige til 31.01 året etter utstedelse.
Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.30.2.2. Persontransport utenfor rute krever tillatelse. Egen tillatelse fra transport av sjømannskap utstedes av vegdirektoratet.
Kjøreskjema/passasjerliste/mannskapsliste er påkrevd i begge tilfeller.

5.5.31. Serbia og Montenegro

5.5.31.1. ECMT

5.5.32. Slovakia

5.5.32.1. EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2006 eller med hjemmel i særskilt avtale.

5.5.32.2. ECMT

5.5.32.3. Avtale fra 1998

5.5.32.3.1. Godstransport: *Bilateral transport* er tillatelsesfritt.
Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.32.3.2. Tilfeldig persontransport utenfor rute krever ingen tillatelse.
Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd.

5.5.33. Slovenia

5.5.33.1. EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2006 eller med hjemmel i særskilt avtale.

5.5.33.2. ECMT

5.5.33.3. Avtale fra 1998

5.5.33.3.1. Godstransport: *Bilateral transport* er tillatelsesfritt.

Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.33.3.2. Tilfeldig persontransport utenfor rute krever ingen tillatelse.

Rundtur med passasjerer krever egen tillatelse.

Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd i begge tilfeller.

5.5.34. Spania

5.5.34.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)

5.5.34.2. ECMT

5.5.35. Storbritannia

5.5.35.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)

5.5.35.2. ECMT

5.5.36. Sveits

5.5.36.1. ECMT

5.5.36.2. Avtale fra 1998 og EFTA-konvensjon

5.5.36.2.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved attestert kopi av fellesskapstillatelse utstedt av Sveitsiske myndigheter.

Tredjelandstransport uten særskilt tillatelse, som om Sveits var EØS-medlem.

5.5.36.2.2. Persontransport utenfor rute ved attestert kopi av fellesskapslisens utstedt av Sveitsiske myndigheter.

Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd i begge tilfeller.

5.5.37. Sverige

5.5.37.1. EØS medlem (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)

5.5.37.2. ECMT

5.5.38. Tsjekkia

5.5.38.1. EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transitttransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2006 eller med hjemmel i særskilt avtale.

5.5.38.2. ECMT

5.5.38.3. Avtale fra 2001

5.5.38.3.1. Godstransport: *Bilateral transport* er tillatelsesfritt.

Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.38.3.2. Tilfeldig persontransport utenfor rute krever ingen tillatelse.

Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd i begge tilfeller.

5.5.39. Tyrkia

5.5.39.1. ECMT

5.5.39.2. Avtale fra 1977

5.5.39.2.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse.

Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.39.2.2. Transittrafikk, skytteltrafikk og turistbefordring er fritatt fra

kravet om tillatelse. Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd i begge tilfeller.

5.5.40. Tyskland

5.5.40.1. EØS medlem (bilateral transport, transittransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)

5.5.40.2. ECMT

5.5.41. Ukraina

5.5.41.1. ECMT

5.5.41.2. Avtale mellom Norge og Ukraina er ferdig forhandlet, men ikke trådt i kraft. Enighet om følgende:

5.5.41.2.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse.

Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.41.2.2. Persontransport utenfor rute krever ingen tillatelse.

Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd i begge tilfeller.

5.5.42. Ungarn

5.5.42.1. EØS-medlem fra 01.05.2004 (bilateral transport, transittransport, tredjelandstransport). Kabotasje ikke tillatt før tidligst 01.05.2006 eller med hjemmel i særskilt avtale.

5.5.42.2. ECMT

5.5.42.3. Avtale fra 1989

5.5.42.3.1. Godstransport: *Bilateral transport* ved enkeltturtillatelse.

Tillatelsene er gyldige til 31.01 året etter utstedelse.

Tredjelandstransport ved tredjelandstransporttillatelse.

5.5.42.3.2. Tilfeldig persontransport utenfor rute krever ingen tillatelse.

Kjøreskjema/passasjerliste er påkrevd i begge tilfeller.

5.5.43. Østerrike

5.5.43.1. EØS medlem (bilateral transport, transittransport, tredjelandstransport, midlertidig kabotasje)

5.5.43.2. ECMT

5.6. Egentransport

Egentransport av gods innen EØS kan utføres uten tillatelse. Likevel slik at transportøren må kunne dokumentere at han utfører egentransport, jf. vedlegg II til forordning 881/92.

For egentransport av personer innen EØS må det vises frem en egen attest. Denne er gul og skal være utstedt av hjemlandets myndigheter.

6. Klageadgang

Transportøren skal gjøres oppmerksom på klageadgangen for truffet vedtak, jf. forvaltningsloven. Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part.

For vedtak truffet av regionvegkontoret er Vegdirektoratet klageinstans.

For vedtak truffet av politiet er Politidirektoratet klageinstans.

7. Rapportering og anmeldelse

Dersom det ved kontroll påvises overtredelse av yrkestransportloven eller tilhørende forskrifter, skal rapport om overtredelsen sendes løyvemyndighet i det fylket hvor transportøren er hjemmehørende.

For transportører hjemmehørende i EØS sendes slik rapport Vegdirektoratet for videresending til den stat hvor transportøren er hjemmehørende.

For kontrollører tilhørende Statens vegvesen, nyttes blankett NA-0284 "Rapport om kontroll etter yrkestransportlova".

Når en lovovertrødelse er så alvorlig at forholdet anmeldes, sendes anmeldelse til politidistriktet der transportøren er hjemmehørende. Ved anmeldelse vurderes det konkret i den enkelte situasjon hvem som skal anmeldes. Medvirkning er også straffbart etter ytrl.

8. Merknader til retningslinjene

Eventuelle merknader og erfaringer på bakgrunn av instruksen, bes oversendt Samferdselsdepartementet ved Transportavdelingen.